

УКРАЇНСЬКА МОВА
В ШКОЛІ

ВІД РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛУ „УКРАЇНЬСЬКА МОВА В ШКОЛІ“

Буйно квітне і розвивається культура українського народу, національна формою, соціалістична змістом. Тільки після Великої Жовтневої соціалістичної революції український народ здобув усі можливості творити свою історію, розвивати свою культуру. Тільки після Великої Вітчизняної війни здійснилася споконвічна мрія українського народу, який волею більшовицької партії, генієм великого Сталіна возз'єднався в єдиній Українській Радянській Соціалістичній Державі — невід'ємній частині Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

У творенні й розвитку соціалістичної культури величезне значення має мова. У своїй геніальній праці «Марксизм і питання мовознавства» Й. В. Сталін відзначає, що «нинішня російська, українська, білоруська та інші культури є соціалістичні змістом і національні формою, тобто мовою».

З бурхливим розвитком соціалістичних націй Радянського Союзу розвиваються і національні мови. Багато народів нашої Батьківщини вперше в історії здобули всі можливості для створення, розвитку й удосконалення своїх літературних мов.

За умов радянського ладу, будівництва соціалізму і комунізму українська мова досягла рівня високорозвиненої літературної мови.

Розвиток мовознавства має величезне значення для роботи нашої школи. У нашій мовознавчій науці, в тому числі і науці про українську мову, з червня 1950 року, коли було опубліковано праці нашого вождя і вчителя Й. В. Сталіна з питань мовознавства, почався її новий етап. У світлі цих праць товариша Сталіна перед нашою вищою школою постали нові і важливі завдання в справі розвитку науки про мову, перед початковою і середньою школами — в справі викладання мови.

Для допомоги вчителям-мовникам, викладачам і студентам вищої школи в їх почесній і відповідальній роботі створено науково-популярний і методичний журнал «Українська мова в школі».

На основі досягнень радянської мовознавчої науки дедалі вище підноситься науковий рівень і методична майстерність нашого вчителя. Перед нашим учителем-мовником тепер постало невідкладне завдання: творчо оволодіти вершинами мовознавчої науки, активно включившись у справу ліквідації тієї шкоди, яку завдала радянському мовознавству вульгарно-матеріалістична, псевдомарксистська теорія М. Я. Марра, так зване «нове вчення про мову».

Наша вища школа протягом багатьох років у зв'язку з поширенням «нового вчення про мову», а також у зв'язку з нестерпним аракчєєвським режимом, який запровадили «учні» й послідовники М. Я. Марра, не завжди забезпечувала у своїх випускників ті всебічні лінгвістичні знання, які потрібні для успішної роботи в школі. Був занехаяний науковий метод дослідження — порівняльно-історичний метод, який хоч

і має, за визначенням Й. В. Сталіна, серйозні хиби, але сприяє вивченню мов, збуджує творчу думку в науці; за останні роки недостатня увага приділялась і розробці такого важливого розділу мовознавства, як граматики.

Журнал «Українська мова в школі» подаватиме вчителю-мовникові систематичну допомогу в ознайомленні з науковою розробкою української мови і методики її викладання, інформуватиме про досягнення в цій галузі, систематично висвітлюватиме досвід кращих учителів-мовників республіки, вміщуватиме хроніку науково-методичної і науково-дослідної роботи в галузі української мови.

Науково-популярний відділ журналу висвітлюватиме основні проблеми марксистсько-ленінського вчення про мову, питання граматики, фонетики, лексики, фразеології, стилістики, орфоєпії, правопису і пунктуації сучасної української літературної мови, зв'язок загальнонародної мови з її діалектами, з іншими близькими й спорідненими мовами тощо.

Журнал друкуватиме окремі статті з вітчизняної лінгвістичної спадщини.

Відділ методики приділятиме особливу увагу висвітленню окремих проблем і методів викладання української мови в різних класах початкової і середньої шкіл, аналізу уроків граматики, розвитку усної мови, яку життя вимагає особливо піднести, висвітлюватиме засоби і методи боротьби за єдину літературну норму в орфоєпії і лексичному складі літературної мови.

Практика викладання граматики, фонетики, орфоєпії і правопису, робота над аналізом мовно-стилістичних засобів художньої літератури — весь час будуть в центрі уваги цього відділу

Методиці викладання української мови в школах з не-українською мовою навчання приділятиметься значна увага. Перед нами стоїть завдання систематизувати й узагальнити досвід кращих учителів-мовників у цій галузі.

Відділ обміну досвідом буде трибуною передових учителів-мовників, які, виступаючи на сторінках журналу, узагальнюватимуть свій досвід у справі викладання української мови в школах республіки.

Поряд з цим журнал відбиватиме і досвід викладання російської мови в школах з українською мовою навчання, нагромаджуючи і узагальнюючи в такий спосіб досягнення в справі викладання цих двох братніх мов у нашій школі.

У відділі критики і бібліографії систематично друкуватимуться рецензії та анотації на спеціальну літературу, що виходитиме в світ. У такий спосіб читачі нашого журналу будуть знайомитися з новинами наукової, навчальної і методичної літератури.

Для безпосередньої допомоги вчителю-мовнику в журналі організується систематична **консультація** з питань граматики, історії української мови, методики граматичного розбору, правопису і пунктуації, постановки викладання різних тем, окремих розділів курсу української мови тощо.

Відділ хроніки інформуватиме читачів про наукову і методичну роботу в галузі української мови, що їх провадять Інститут мовознавства АН УРСР, університети, педагогічні і вчительські інститути, а також про вивчення говорів української мови (діалектологічні експедиції, наради) тощо.

Журнал урахуватиме інтереси і потреби не тільки вчителів-мовників школи, а й викладачів, наукових працівників педвузів і педагогічних училищ та студентів-мовників.

Редакція журналу звертається до всіх читачів з проською взяти активну участь у розгортанні роботи журналу, надсилати побажання про те, які відділи мають бути в журналі, які теми найбільше цікавлять нашого радянського учителя-мовника.